

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: 40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

29.06.2018. Nr. 0120180135/A953

Uz 25.06.2018. precizēto TAP VSS-46

Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai

Par noteikumu projektu

“Noteikumi par publisko ūdeņu nomu”

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un **nesaskaņo** Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) precizēto Ministru kabineta noteikumu projektu “Noteikumi par publisko ūdeņu nomu”, jo ir šādi iebildumi.

1. Lūdzam izteikt 1. punktu tādā redakcijā, lai tas atbilstu Zemes pārvaldības likumā dotajam deleģējumam, nodrošinātu to, ka publiskie ūdeņi un tiem piegulošās zemes vienības varētu iznomāt vienotās attīstības ieceres īstenošanai un pašvaldības varētu izpildīt likuma 15. panta piektajā daļā noteikto “Vietējā pašvaldība gādā par tās valdījumā esošo jūras piekrastes ūdeņu un jūras piekrastes sauszemes daļas labiekārtošanu un nodrošina to sanitāro tīrību, ...”, tas ir, pārvaldīt dabā nedalāmo jūras piekrastes joslu pilnā apjomā. Tādējādi uzturam izziņas 4. punktā izteikto iebildumu.

LPS, vērtējot šo noteikumu projektu par publisko ūdeņu nomu, ir konstatējusi nesakritības starp vairākiem normatīvajiem aktiem (Zemes pārvaldības likums, Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums, Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi nr. 631 “Latvijas Republikas iekšējo jūras ūdeņu, teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas būvju būvnoteikumi” un Ministru kabineta 2012. gada 18. septembra noteikumi nr. 633 “Zemes dzīļu izmantošanas kārtība iekšzemes publiskajos ūdeņos un jūrā”), kas rada neviennozīmīgu tiesību normu izpratni un piemērošanu. Zemes pārvaldības likums ir jaunāks normatīvais akts nekā Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likums, tādēļ šobrīd ir radusies situācija, ka pašvaldība ir jūras piekrastes ūdeņu valdītājs saskaņā ar Zemes pārvaldības likumu un arī valstij ir zināmas tiesības un pienākumi saskaņā ar Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu. Šobrīd regulējums liedz pildīt pašvaldības kā jūras piekrastes ūdeņu valdītāja pienākumus, un no tā izriet, ka, lai pašvaldības varētu izpildīt Zemes pārvaldības likuma deleģējumu – gādāt par tās valdījumā esošo jūras

piekrastes ūdeņu un pludmales labiekārtošanu, piemēram, vienotā kompleksā risinājumā ierīkojot iebrauktuvi jūrā un peldētavu cilvēku ar invaliditāti vajadzībām –, ir jāiegūst licences laukums un jādodas uz Ekonomikas ministriju saskaņot būvniecības ieceri un saņemt būvatļauju. Lai atrisinātu radušos situāciju, LPS lūdz pievienot noteikumu projektam protokollēmumu, kas paredz:

VARAM sadarbībā ar Ekonomikas ministriju līdz 2019. gada 1. jūlijam sagatavot un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram iesniegt Ministru kabinetā normatīvo aktu projektus, kas līdzsvaro valsts kā īpašnieka un pašvaldību kā jūras piekrastes ūdeņu valdītāja tiesības rīkoties (noteikt licences laukumus, izsniegt licences, saskaņot būvniecības ieceres, izdot būvatļaujas, kontrolēt būvniecības procesu, gādāt par jūras piekrastes ūdeņu un jūras piekrastes sauszemes daļas labiekārtošanu, sanitāro tīrību utt.) jūras piekrastes ūdeņos.

2. Iebilstam pret 2. punktu, jo jūras piekrastes josla pēc Civillikuma līdz vietai, kuru sasniedz augstākās bangas, ir valsts īpašums. Punktu lūdzam izteikt redakcijā, ka publiskos ūdeņus “saskaņā ar šiem noteikumiem iznomā publiska persona – to īpašnieks vai valdītājs (turpmāk – iznomātājs), noslēdzot nomas līgumu. Šo noteikumu prasības neattiecas uz privātpersonām, kuru īpašumā atrodas **iekšzemes** publiskie ūdeņi”.
3. Iebilstam pret 3. punktu, jo
 - a) Saskaņā ar Zemes pārvaldības likuma 15. panta (2) daļu jūras piekrastes josla ir nodota valdījumā pašvaldībām: “Vietējā pašvaldība ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kuru valdītājs nav par vides aizsardzību atbildīgā ministrija vai cita ministrija un kuri nav privātpersonu īpašumā. Ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka saskaņojums, vietējā pašvaldība īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības.” Tātad punktā dotais nosacījums, ka noteikumi nav piemērojami gadījumos, ja publisko ūdeņu iznomāšanu konkrētiem mērķiem regulē “normatīvie akti zemes dziļū... ieguves jomā” un šobrīd spēkā esošo pamatā sektoriālo Ministru kabineta noteikumu nr. 631 un nr. 633 nosacījumi, ir pretrunā Zemes pārvaldības likumam;
 - b) punktā ietvertā norāde “teritorijas attīstības plānošanas... normatīvo aktu prasībām” neaptver visus pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, piem., ilgspējīgas attīstības stratēģiju, kurā noteikti pašvaldības stratēģiskie mērķi. Nomas mērķis nevar būt pretrunā nevienam no pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem;

c) punktā kā lieks svītrojams apgalvojums, ka noteikumi nav piemērojami gadījumos, ja izmantošanai nav nepieciešams ūdenstilpi vai pludmali iznomāt.

LPS piedāvā punktu izteikt šādā redakcijā: “Publiskos ūdeņus iznomā pakalpojumu sniegšanai, mērķiem, kas atbilst teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajam un nav pretrunā ar ūdens apsaimniekošanas un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām. Noteikumi nav piemērojami gadījumos, ja publisko ūdeņu iznomāšanu konkrētiem mērķiem regulē normatīvie akti zvejniecības jomā.”

4. Iebilstam pret 10. punktu, jo tas principā paredz bezatlīdzības lietojumu. Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 5. panta otrās daļas 6. punkts nosaka, ka ir atļauts publiskas personas mantu nodot bezatlīdzības lietošanā, ja tas ir noteikts citos likumos vai Ministru kabineta noteikumos. Minētais likums arī paredz to personu loku, kam likums atļauj nodot publiskas personas mantu bezatlīdzības lietošanā. Ņemot vērā minēto, lūdzam pārveidot 10. punktu atbilstoši minētajam.
5. Lūdzam izvērtēt, vai 27. punktā noteiktā minimālā maksa no 40 *euro* nav jāsamazina uz 28 *euro*, kā tas ir noteikts Ministru kabineta 2018. gada 19. jūnija noteikumos nr. 350 “Publiskas personas zemes nomas un apbūves tiesības noteikumi”, kas stāsies spēkā 2018. gada 1. jūlijā.
6. Lūdzam svītrot 35. un 36. punktu par nomas termiņu līdz 3 gadiem gadījumos, ja ūdenstilpei nav izstrādāti ekspluatācijas noteikumi vai īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas aizsardzības plāns vai individuālie aizsardzības noteikumi, jo šos nosacījumus nedrīkst izmantot kā argumentus, jo ne visām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kā to ir norādījusi VARAM, ir nepieciešams izstrādāt dabas aizsardzības plānus, iespējams, ka ne visām ūdenstilpēm ir jāizstrādā ekspluatācijas noteikumi.
7. 42.–45. punkta nosacījumi nav noteikumu noslēguma jautājumi, bet to saturs ir attiecināms uz pamatregulējumu. Būtiski ir noteikt gadījumus un kritērijus, kuros var izdotas valdītāja atļaujas darbībām ūdenstilpē vai pludmalē, kā arī gadījumus, kuros pašvaldība var paredzēt darbības, kuru veikšanai saņemama pašvaldības atļauja, vienlaikus paredzot par to samaksu un nosakot gadījumus un kritērijus valdītāja atļauju izsniegšanai jūras piekrastes ūdeņu izmantošanai. LPS aicina turpināt diskusiju šajā jautājumā, iespējams, apsverot atļauju aizstāšanu ar īslaicīgas nomas regulējumu un maksas par atļaujas izsniegšanu vietā piemērot maksas pakalpojumu cenrādi, kas balstīts uz neatkarīga vērtētāja vērtējumu.

LPS iesaka 42.–45. punktu pārcelt uz noteikumu projekta pamattektu.

Iebildumi par anotāciju:

1. I daļas 2. lpp. pirmspēdējā rindkopa jāpapildina ar vārdu “iekšzemes”, norādot, ka “valdītājam ir tiesības īpašnieka vārdā iznomāt to valdījumā pārņemtos publiskos ūdeņus”, to neattiecinot uz privātpersonām, kuru īpašumā ir **iekšzemes** publiskie ūdeņi, jo jūras piekrastes josla līdz augstākajai bangai pēc Civillikuma ir valsts īpašums.
2. I daļas 2. lpp. pēdējās rindkopas teksts “Noteikumu projekta 3. punktā noteikts, ka ūdenstilpes atļauts iznomāt tikai izmantošanai, kas atbilst pašvaldības teritorijas plānojumam” neatbilst noteikumu projekta 3. punkta tekstam, kurā ir norāde uz “teritorijas attīstības plānošanas” normatīvo aktu prasībām. Iznomāt vajag atbilstoši visos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajam, piem., arī ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.
3. I daļas 3. lpp. rindkopā dota atsauce uz Ministra kabineta noteikumiem nr. 631 un nr. 633, bet anotācijā nav dota analīze, kas parādītu, ka šie noteikumi ir sektorāli un pamatā attiecas uz ogļūdeņražu ieguvu, nosedzot tikai daļu no iespējamām darbībām jūrā, ka tie ir pretrunā ar Zemes pārvaldības likumu (15. panta (2) daļa), kā arī anotācijā netiek noteikti prasīts, ka vienlaikus ar noteikumu par publisko ūdeņu nomu un atļaujām izstrādi veicami grozījumi Ministru kabineta noteikumos nr. 631 un nr. 633.
4. I daļas 4. lpp. rindkopā norādīts, ka nosakot iznomāšanas mērķi “ņem vērā teritorijas plānojumu”. Šāda norāde neaptver visus pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, piem., ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, kurā noteikti pašvaldības stratēģiskie mērķi, lokālplānojumu. Nomas mērķis nevar būt pretrunā nevienam no pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem.
5. I daļas 5. lpp. rindkopa, kurā ir ietverts nosacījums par “brīvu piekļuvi pie ūdens”, jāpapildina ar nosacījumu par “brīvu garkļuvi gar publisko ūdeni”.
6. Iebilstam pret IV daļas apgalvojumu, ka “Izskatāma iespēja veikt grozījumus Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumos nr. 631 “Latvijas Republikas iekšējo jūras ūdeņu, teritoriālās jūras un ekskluzīvās ekonomiskās zonas būvju būvnoteikumi” un Ministru kabineta 2012. gada 18. septembra noteikumos nr. 633 “Zemes dzīļu izmantošanas kārtība iekšzemes publiskajos ūdeņos un jūrā”, paredzot izņēmuma gadījumus, kad par tiesībām veikt darbības jūras piekrastes ūdeņos lemj to valdītājs – pašvaldība”, jo uzstādījums par izņēmuma gadījumiem pēc būtības ir nepareizs, jo saskaņā ar Zemes pārvaldības likumu vietējā pašvaldība īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības. Likuma 15. panta (2) daļā noteikts, ka jūras piekrastes josla ir nodota valdījumā pašvaldībām: “Vietējā pašvaldība ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai piegulošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai un iekšzemes publiskajiem ūdeņiem, kuru valdītājs nav par vides

aizsardzību atbildīgā ministrija vai cita ministrija un kuri nav privātpersonu īpašumā. Ja saskaņā ar normatīvajiem aktiem noteiktu darbību veikšanai ir nepieciešams īpašnieka saskaņojums, vietējā pašvaldība īpašnieka vārdā saskaņo tās valdījumā esošajos publiskajos ūdeņos veicamās darbības.” Tātad šobrīd spēkā esošie Ministru kabineta noteikumu nr. 631 un nr. 633 nosacījumi ir pretrunā Zemes pārvaldības likumam.

Priekšlikums izteikt 7. pantu precizētā redakcijā to papildinot ar vārdiem “vai pludmales”: “Ūdenstilpi vai pludmali aizliegts iznomāt vienlaikus vairākiem mērķiem, ja tie ir pretrunā cits citam, vai to dēļ varētu pasliktināties ūdenstilpes **vai pludmales** vai jūras vides kvalitātes rādītāji, samazināties bioloģiskā daudzveidība, radīts kaitējums cilvēku drošībai un veselībai.”

Priekšsēdis

Gints Kaminskis

02.07.2018. 18:06

1503

Ivita Peipiņa, padomniece reģionālās attīstības jautājumos

67508563, ivita.peipina@lps.lv

Gunta Lukstiņa, padomniece attīstības un plānošanas jautājumos

29188535, gunta.lukstina@lps.lv

Kristīne Kinča, padomniece juridiskajos jautājumos

67508526, kristine.kinca@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.